

Bruselj, 25. junij 2020
(OR. en, de)

9133/20

ENER 217

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	25. junij 2020
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	8382/2/20 REV 2
Zadeva:	SKLEPI o odzivu na pandemijo covida-19 v energetske sektorju EU – pot do okrevanja
	– sklepi Sveta (25. junij 2020)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o odzivu na pandemijo covida-19 v energetske sektorju EU – pot do okrevanja, ki jih je Svet Evropske unije odobril 25. junija 2020 po pisnem postopku.

Izjavi Malte ter Nemčije, Belgije, Madžarske in Češke sta v Prilogi I k temu dokumentu.

SKLEPI SVETA
o odzivu na pandemijo covida-19 v energetske sektorju EU
– pot do okrevanja

1. OB UGOTAVLJANJU, da so se člani Evropskega sveta na videozasedanju 23. aprila 2020¹ dogovorili o oblikovanju posebnega sklada za okrevanje, ki bo namenjen premagovanju krize zaradi covida-19 in usmerjen v najbolj prizadete sektorje in geografska območja v Evropi;
2. OB OPOZARJANJU na sklepe Evropskega sveta z dne 12. decembra 2019² v zvezi s ciljem, da bo EU do leta 2050 v skladu s Pariškim sporazumom podnebno nevtralna;
3. OB OPOZARJANJU na Sklepe Sveta o prihodnosti energetskih sistemov v energetske uniji, s katerimi naj bi zagotovili energetski prehod ter doseganje energetskih in podnebnih ciljev do leta 2030 in pozneje³;
4. OB UPOŠTEVANJU Sklepov Sveta o podnebni diplomaciji⁴;

¹ <https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2020/04/23/conclusions-by-president-charles-michel-following-the-video-conference-with-members-of-the-european-council-on-23-april-2020/>

² EUCO 29/19.

³ 10592/19.

⁴ 5033/20.

5. OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije z dne 27. maja 2020 z naslovom „Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo“⁵;
6. OB OPOZARJANJU na sporočilo Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru⁶ in sporočilo Komisije z dne 14. januarja 2020 o naložbenem načrtu za trajnostno Evropo in naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor⁷ –

SVET EVROPSKE UNIJE:

7. zlasti IZREKA ZAHVALO osebju v energetskega sektorju za njihova predana in uspešna prizadevanja, da bi zagotovili neprekinjeno delovanje evropskega energetskega sistema v času pandemije covida-19;

Pripravljenost

8. POZDRAVLJA odpornost evropskega energetskega sistema, ki se je izognil vsakršnim motnjam v oskrbi, POUDARJA, da je ta odpornost posledica odločnih ukrepov za pripravljenost, in UGOTAVLJA, da notranji energetski trg prispeva k tej odpornosti, vendar SE ZAVEDA, da je še vedno potrebna previdnost, da bi zagotovili nadaljnjo zanesljivost energetskih sistemov v primeru dolgotrajne krize;
9. OPOZARJA na pomen energetske varnosti za delovanje bistvenih storitev in družbe na splošno ter POUDARJA, da si je treba nenehno prizadevati za krepitev energetske varnosti EU;

⁵ COM(2020) 456 final.

⁶ COM(2019) 640 final

⁷ COM(2020) 21 final.

10. POUDARJA, da je treba nadaljevati prizadevanja EU za zvišanje standardov jedrske varnosti in okoljskih standardov v sosednjih tretjih državah;
11. POUDARJA potrebo po neprekinjeni čezmejni mobilnosti ključnega osebja v energetske sektorju in po zanesljivih dobavnih verigah za opremo za namene vzdrževanja in upravljanja kritične energetske infrastrukture, uvajanja energetskih projektov in ohranjanja odpornosti energetskega sistema;
12. POUDARJA pomen izmenjave informacij in znanja, da bi se zagotovila kontinuiteta delovanja ob hkratnem varovanju zdravja in varnosti vseh državljanov in državljanek; v zvezi s tem POZDRAVLJA nedavna prizadevanja za usklajevanje v koordinacijskih skupinah za električno energijo, plin in nafto ter v skupini evropskih regulatorjev za jedrsko varnost (ENSREG); JE SEZNANJEN z učinkovitostjo teh koordinacijskih organov in SPODBUJA nadaljnjo izmenjavo opredeljenih dobrih praks;

Pot do okrevanja

13. **POUDARJA** ključno vlogo energetskega sektorja pri okrevanju gospodarstva EU. Nujna gospodarska preobrazba v smeri trajnostne rasti in podnebne nevtralnosti na podlagi evropskega zelenega dogovora je ogromna priložnost za spodbuditev gospodarstev držav članic in postopno zmanjšanje uporabe fosilnih goriv ter za nadaljnjo promocijo vodilne vloge Evrope pri stroškovno učinkovitem razvoju in uvajanju varnih in trajnostnih nizkoogljičnih tehnologij, ob hkratnem spoštovanju pravice držav članic, da izberejo svojo mešanico virov energije in ustrezne tehnologije; **UGOTAVLJA**, da mora evropsko gospodarstvo postati okolju prijaznejše, bolj krožno in bolj digitalno, hkrati pa ostati konkurenčno na svetovni ravni;
14. **POUDARJA**, kako pomembno je dati prednost energetske učinkovitosti, da bi se spodbudilo okrevanje gospodarstva;
15. **PRIZNAVA** delo, ki poteka na evropski in nacionalni ravni v zvezi z okrevanjem gospodarstva, in ugotavlja, da so potrebne pobude, s katerimi bi se podprl trden načrt za okrevanje v smeri cenovno dostopnega, varnega, konkurenčnega, zanesljivega in trajnostnega energetskega sistema;
16. **MENI**, da je treba zaradi trenutnih razmer poenostaviti pravila o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, da bi olajšali podporo za naložbe, ki so potrebne za energetski prehod;

17. UGOTAVLJA, da bo energetski sektor potreboval naložbe, zlasti v energetsko učinkovitost (vključno z obnovo stavb ter sistemov ogrevanja in hlajenja), obnovljive vire energije (tudi na morju), povezovanje energetskih sistemov, shranjevanje energije, elektrifikacijo, čezmejne povezave in digitalizacijo, pa tudi za dokončanje ključnih energetskih infrastrukturnih projektov, s pomočjo katerih naj bi EU dosegla svoje cilje energetske politike in podnebne cilje;
18. POUDARJA osrednjo vlogo nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov za okrevanje gospodarstva in prednostno obravnavanje potrebnih prihodnjih naložb za doseg cilja podnebne nevtralnosti; UGOTAVLJA tudi, da je treba še dodatno spodbujati in zagotavljati enake konkurenčne pogoje za prihodnje naložbe v razogljičenje, tudi z nadaljnjim delovanjem in izboljšanjem trga ogljika v EU, ob hkratnem oblikovanju mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah, na način, ki bo usklajen s pravili STO;
19. POZIVA Komisijo, naj še naprej sodeluje z državami članicami pri pobudah, načrtovanih v okviru evropskega zelenega dogovora in njegovega naložbenega načrta, kot so pobuda „val prenove“, strategija EU za povezovanje energetskega sistema, strategija za obnovljive vire energije na morju, pregled uredbe o smernicah za vseevropsko energetsko infrastrukturo (TEN-E) in mehanizem za financiranje energije iz obnovljivih virov;

20. PRIZNAVA, da lahko pobuda „val prenove“ znatno prispeva k okrevanju gospodarstva, in SE ZAVEDA potenciala obnove stavb za energetske učinkovitost in uporabo lokalnih obnovljivih virov energije; UGOTAVLJA, da je treba uskladiti nacionalne ukrepe in izmenjati najboljše prakse, da bi pospešili energetske prenove in razvoj tehnologij, izboljšali dostop do lokalnega financiranja in povečali število kvalificiranih delavcev, ki so potrebni za hiter porast števila obnov; POZIVA Komisijo, naj sprejme celosten pristop k pobudi „val prenove“, in sicer s spodbujanjem obnove, digitalizacije in izboljšanja sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja;
21. UGOTAVLJA, da so potrebne ustrezne spodbude za energetske prenove stavb, in POUDARJA, da je treba podpirati in aktivirati državljane in državljanke ter lokalne skupnosti, se še naprej osredotočati na cenovno dostopen in pravičen prehod, podpirati podjetja in regije ter obravnavati energetske revščine z zaščito ranljivih potrošnikov;
22. PRIZNAVA, da bi morala biti strategija EU za povezovanje energetskega sistema v središču okrevanja evropskega gospodarstva, da bi se okrepile potrebne povezave med različnimi sektorji energetskega sistema EU. Ta strategija bo služila kot smernice za doseg trajnostnega in stroškovno učinkovitega razogljičenja, tako da bo še olajšala in podprla aktivno udeležbo potrošnikov v EU na energetskem trgu, da bi zmanjšali svojo porabo energije. Prednost bi morala namenjati energetske učinkovitosti in povečanju elektrifikacije, kadar je to tehnično izvedljivo in stroškovno učinkovito. Poleg tega bi lahko podprla vodilno vlogo EU pri inovacijah in razvoju novih poslovnih modelov in novih tehnologij ter nosilcev energije, kot je vodik; POZIVA Komisijo, naj predstavi akcijski načrt in načrt za vodik s poudarkom na vodiku iz obnovljivih virov kot prispevek k energetskemu prehodu;

23. POUDARJA, da bi lahko strateški pristop k energiji iz obnovljivih virov na morju spodbudil naložbe v ta sektor, ki ima velik potencial za trajnostno in vključujočo rast ter ustvarjanje novih delovnih mest. V strategiji za obnovljive vire energije na morju bi bilo treba obravnavati priložnosti in izzive, razvoj energetskega omrežja in trgov, upravljanje pomorskega prostora in virov, pa tudi industrijsko politiko ter vidike evropske kohezije in krožnega gospodarstva, in s tem ustvariti podlago za okvir EU, ki bo omogočal uporabo energije iz obnovljivih virov na morju;
24. PRIZNAVA pomen inovativnih tehnologij za okrevanje gospodarstva, konkurenčnost in razogljičenje;
25. POUDARJA pomen ohranjanja in krepitev vrednostnih verig v EU, vključno z obnovljivimi viri energije.
26. POZIVA Komisijo, naj v luči trenutnega pregleda delovnega programa za leto 2020 zaradi učinka pandemije covid-19 ohrani ambiciozen časovni načrt za navedene pobude.
-

IZJAVA MALTE

Malta na splošno soglaša s sklepi Sveta. Zavezani smo prizadevanju v smeri energetskega prehoda ter doseganju energetskih in podnebnih ciljev za leto 2030 in pozneje. Glede na to bi prav tako radi predstavili izjavo o mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah, ki smo jo že predložili pred današnjo sejo. Malta poudarja potrebo po izvedbi ocene učinka, v kateri bi bilo treba analizirati tudi gospodarski in socialni učinek prihodnjega instrumenta, zlasti na obrobna gospodarstva držav članic EU, vključno z otoki, ki so močno odvisni od uvoza. Prihodnji instrument bi moral obravnavati razlike v gospodarski strukturi držav članic in upoštevati posledice za konkurenčnost v vsaki posamezni državi članici, obenem pa zagotoviti, da ne bi nesorazmerno povečal življenjskih stroškov državljanov na podlagi lokacije. To bi zagotovilo pravičnejšo rešitev.

IZJAVA NEMČIJE, BELGIJE, MADŽARSKE IN ČEŠKE

Skupna izjava Nemčije, Belgije, Madžarske in Česke

Navedene države članice zadnji del točke 18 navedenih sklepov Sveta za energijo razumejo v smislu sklepov Evropskega sveta iz decembra 2019. V točki 7 slednjih je opozorjeno, da je treba oblikovati učinkovite in s pravili STO skladne ukrepe za boj proti selitvi virov CO₂. Obenem se priznava namera Evropske komisije, da za emisijsko intenzivne sektorje predlaga in uvede mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah. Po mnenju navedenih držav članic sta najprej potrebna obsežna ocena učinka ter odprt preskus vseh možnosti in morebitnih alternativ. Z vidika navedenih držav članic je potrebna razprava med državami članicami o vseh mogočih mehanizmih za zaščito pred selitvijo virov CO₂, da bi pojasnili različna odprta vprašanja, kot so skladnost z STO ali upravna izvedljivost. Z ureditvami bi bilo treba zagotoviti, da bodo vzpostavljeni enaki konkurenčni pogoji za evropsko gospodarstvo, dokler po svetu še obstajajo različne ravni ambicij glede podnebne politike.
